

Numer wywiadu: 15

Streszczenie wywiadu pogłębionego (IDI): „Rodzina w Polsce 2025: Wolność Religijna, Małżeństwa Mieszane i Transformacja Społeczna”

Metryczka wywiadu

A) Płeć respondenta/ respondentki:

kobieta

B) Konfiguracja światopoglądowa partnerów /małżonków:

kobieta: ateistka

mężczyzna: katolik

C) Rodzaj związku:

małżeństwo

D) Wiek małżonków /partnerów:

kobieta: 40 – 49 lat

mężczyzna: 40 – 49 lat

E) Wiek i płeć wspólnych dzieci (od najstarszego):

1) córka, 16 lat

2) córka, 13 lat

F) Łączny staż związku w latach: 20

Część I: Charakterystyka związku mieszanego

Początki związku: czy różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe) były od początku widoczne?

Na początku te różnice nie były dla nich istotne, byli młodzi i zakochani. Różnice ujawniły się, kiedy pojawiły się dzieci.

Czy różnice miały wpływ na decyzję o sposobie sformalizowaniu związku (np. ślub kościelny, cywilny) lub o nieformalizowaniu związku, wspólnym życiu?

Wzięli ślub kościelny, co było ustępstwem respondentki wobec męża i jego bardzo katolickiej rodziny. Wzięli też ślub cywilny.

W jakich sytuacjach w codziennym życiu najbardziej widoczne są różnice? (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)

Mąż często chodzi do kościoła, a w okresach świątecznych próbuje też wciągać w obchody religijne żonę i dzieci, przekonać do swojej wiary. Czasem pojawiają się też różnice dotyczące diety, związane z nakazami religii. Respondentkę śmieszy przestrzeganie postu przez męża, wydaje jej się to niepoważne

Że ja w tym dniu nie zjem tego mięsa. To dla mnie śmieszne. A dzień wcześniej i dzień później ja mogę zjeść wszystko. Bo co, bo Bóg akurat widzi, że tego dnia nie wolno mi nic zjeść? Parodia (śmiech).

Część II: Dynamika światopoglądowa w życiu rodzinnym

Czy małżonkowie /partnerzy rozmawiają w domu na tematy światopoglądowe lub religijne?

Tak, rozmawiają ze sobą na te tematy, mąż ponawia próby jej nawrócenia. Czasem kończy się to kłótniami, ale na ogół dochodzą do porozumienia.

Czy respondent/ka miał/a kiedyś wrażenie, że otoczenie (np. rodzina, sąsiedzi, instytucje) ocenia ich związek ze względu na różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)?

Tak, zwłaszcza bardzo katolicka rodzina męża daje jej odczuć, że jest gorsza, niemoralna, nie są zadowoleni, że związał się z kimś niewierzącym.

Część III: Wychowanie dzieci w związku mieszanym

Jak małżonkowie /partnerzy podjęli decyzję o wychowaniu religijnym dzieci?

Respondentka sprzeciwiła się ochrzczeniu dzieci, przekonywała, że powinny same podjąć decyzję, jak będą dorosłe. Długo się o to kłócili, ale ten spór wygrała, grożąc nawet mężowi rozstaniem. Przy tym mąż często bierze dzieci do kościoła, opowiada im o swojej religii

Jak wychowanie religijne dzieci wygląda w rodzinie w praktyce?

Dzieci chodzą czasem do kościoła z ojcem, słuchają od niego o chrześcijaństwie. Nie chodzą na lekcje religii.

Czy różnice światopoglądowe (kulturowe lub religijne) komplikują wychowanie dzieci?

Zdaniem respondentki tak, często musiała się spierać z mężem w sprawach religijnego wychowania dzieci.

Czy dzieci pytają o różnice (wyznaniowe /światopoglądowe /kulturowe) między rodzicami?

Tak, starsza dziewczynka zaczęła o to pytać.

Jak rodzice tłumaczą dzieciom swoją sytuację?

Respondentka i mąż tłumaczyli dzieciom, że jedno wierzy, a drugie nie i mówili, że dzieci same mogą zdecydować, którą drogą podążać.

Czy dzieci spotkały się z trudnościami (np. w szkole, wśród rówieśników) związanymi z tym, że rodzice mają odmienne przekonania religijne lub kulturowe?

Ich koleżanki z klasy dziwiły się, że u nich w domu nie ma choinki na święta, musiały im wyjaśniać, że ich mama nie wierzy, a tata tak.

Jak rodzice reagują w takich sytuacjach?

Respondentka stara się to dzieciom rekompensować np. wspólnymi wyjazdami w czasie świąt.

Jakie wartości związane z różnorodnością religijną lub światopoglądową rodzice

chcą przekazać dzieciom? Czy wychowanie w związku mieszanym przynosi dzieciom korzyści? Jakie?

Respondentka stara się dzieciom opowiadać o różnych religiach i światopoglądach, mąż opowiada o swojej religii. Chcą, żeby miały szersze spojrzenie. Co do korzyści, to respondentka uważa, że ich związek pokazuje dzieciom, że można się kochać pomimo różnic.

Część IV: Refleksje i podsumowanie

Na podstawie doświadczeń i obserwacji - czy w Polsce wszyscy mogą swobodnie żyć zgodnie ze swoim światopoglądem?

Respondentka uważa, że jest z tym znacznie lepiej niż kiedyś. Ale katolicyzm wciąż dominuje i respondentka sądzi, że katolicy patrzą na innych ludzi z góry.

Jeśli nie wszyscy – kto jest ograniczany? W jaki sposób się to przejawia?

Ludzie niekatolickich wyznań, ludzie niewierzący. Najmniej tolerowani są muzułmanie.

Czy respondent/ka lub współmałżonek/ka odczuwa jakieś ograniczenia w praktykowaniu swojej wiary /życiu zgodnie ze swoim światopoglądem?

Raczej nie, chociaż próbuje ją wciąż nawracać

Z perspektywy własnego doświadczenia, jak respondent/ka ocenia wpływ związków mieszanych na życie rodzinne i społeczeństwo?

Uważa, że mieszane związki czynią życie ciekawszym

Myślę, że to są związki bardzo ciekawe i interesujące. Myślę, że nudą nie wieje w takich małżeństwach (śmiech)."

Czy w szerszym kontekście społecznym związki mieszane mogą zmieniać postawy, np. zwiększać tolerancję lub zrozumienie dla różnorodności?

Sprzyjają szerzeniu tolerancji.

Czy jest coś, co respondent/ka chciałby/chciałaby zmienić w swoim podejściu do radzenia sobie z różnicami religijnymi lub światopoglądowymi w rodzinie? Co?

Nie.

Czy respondent/ka ma jakieś rady dla innych rodzin w podobnej sytuacji? Jakiej?

Radzi, żeby być tolerancyjnym i rozmawiać o różnicach poglądów.

Uwagi końcowe respondenta/respondentki

Brak